

ՀԱՍՏՆԵՐՈՐԻ ՏԱՐԻ

ՄՇԽԿ

Հարկան օրը 10 րոպ. կն տարվոյ 6 րոպ. Բաժնի մասերը 3 կոպ. կոպ.

ԲՅՈՒՅՈՒՄ ԳՐԱԿԱՆ ԵՎ ՄԱՍԻՆ ԿԱՐԴԱՆԱԾ ԸՆԴ.

ԱՊՐԱՊՈՐՏԱՆԵՐ ԿՈՄԻՏԵ ԵՎ ԿԱՐԴԱՆԱԾ ԸՆԴ.

ԿԱՐԴԱՆԱԾ ԸՆԴ. ԿԱՐԴԱՆԱԾ ԸՆԴ.

Կարդալորի քաղ. և տնտեսական 10—2 ամս (բացի կրթական և տնտեսական)

Կարդալորի քաղ. և տնտեսական 10—2 ամս (բացի կրթական և տնտեսական)

Կարդալորի քաղ. և տնտեսական 10—2 ամս (բացի կրթական և տնտեսական)

ԲՈՂԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Երբեք կառավարութեան վարչական շահերն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

ԹԻՒՐԿ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՈՒՄԻՆԻՍՏԻՆ

Եւրոպական «Daily News» լրագրի գրում է հետեւեալը. Զայատանի մասին:

Ժողի ճշմարիտ է այն լուրը թէ թիւրքաց Զայատանում ապստամբութիւն է սկսուել, բայց թիւրք կառավարութեան վարձուները այդ երկրում կարծէն դիմադրում ամեն բան անում է, որպէս զի անպատշաճ ոտքի հանել ժողովուրդը: Եւրոպական կառավարութիւնը բաղձնալով չէր ինչեքն էլ ընդունաւ և մոռցնում է նրանց այդ նախնային ծանոթութիւնը: Եւրոպական կառավարութիւնը այսինքն իր իր թէ այդ գաղութների պարտաւորութիւնն է լինելու երկրի մէջ կարգ ու կանոն պահել: Զայատանի, որ մինչև ցարդ տիրում էր կարծիքների

մի նշանաւոր տարրերով թիւրքաց Զայատանում բնակող չայ, պատկերները, որոնք ներկայացրին իր իր տաճիկ բնակիչներն ունէին չայց նախնի քաղերքի թիւրք նկատմամբ: Եւրոպական կառավարութիւնը որոշել է այդ ինչպիսիք իր համար իր շատ նպատակներ և օտարների կերպով լուծելու: Կա մտցնում է այդ նախնային մէջ Եւրոպական կառավարութեան հետեւին Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

«Զայաց պատրիարքը, շարունակում է անդիտական լրագրի, մարդիկ էր նշանակել, որ մտաւորապէս իմանային Զայատանի այլ և այլ ցեղերին պատկանող թուականներ թիւրք, սակայն թիւրքաց կառավարութիւնը կաշտաւորել է այդ անձանց և իրան սեփականացրել է նրանց բոլոր թիւրքերն ու հայերները: Եւրոպական տկար միջոցներով Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Եւրոպական շահերը իր իր թէ այդ գաղութների պարտաւորութիւնն է լինելու երկրի մէջ կարգ ու կանոն պահել: Զայատանի, որ մինչև ցարդ տիրում էր կարծիքների

մի նշանաւոր տարրերով թիւրքաց Զայատանում բնակող չայ, պատկերները, որոնք ներկայացրին իր իր տաճիկ բնակիչներն ունէին չայց նախնի քաղերքի թիւրք նկատմամբ: Եւրոպական կառավարութիւնը որոշել է այդ ինչպիսիք իր համար իր շատ նպատակներ և օտարների կերպով լուծելու: Կա մտցնում է այդ նախնային մէջ Եւրոպական կառավարութեան հետեւին Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

ԴՆԻՍԻՍ ԲԵԿ

ԳԱՏՄԱԿԱՆ ՎԵԳ

(1722—1728)

Դնիսիս Բեկը, որ Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին. Կարծես չեն առնուա՞նք իրենց հետեւին.

պէս զի քրիստոնեաների թուով գերակշռեն Հայաստանի մասմե-տականները թիւը, կամ թողնելով կրօնական տեսակէտը, և հիմնովով ցեղական տեսակէտի վրա, ջանան ապացուցանել որ հայաստանցի բնակիչները մեծ մասը ինչ կրօնին և պատկանելին նրանք՝ լուսաւորչականներ, կաթողիկոսներ, բողոքականներ, յունաղաւաններ և մասմե-տականների մեծ մասը (թէ քիւրդեր և թէ թիւրքեր), բոլորն էլ հայեր են, կամ հայից զարձաններ, հայոց ծագումն մարդիկ են: Ուրեմն Հայաստանին տրվելի ինքնավարութիւնը բոլորին էլ անխտիր կերպով անհրաժեշտ է, այդ նահանգի բոլոր բնակիչներն էլ մի և նոյն իրաւունք ունեն այդ ինքնավարութեան վրա, բոլոր հայաստանցիների էլ, թէ քրիստոնեաների և թէ մասմե-տականների շահերը այդ հարցի մէջ ընդհանուր են:

Ահա այն մեծ, թէև տարրու-կան ճշմարտութիւնը, որ վերջապէս պէտք է հասկանան թիւրքաց հայերը և նրանց առաջնորդները և որին պէտք է ձգտեն ամեն ոյժով, ամեն միջոց-ներով:

Գ. Ա.

ՆԵՐՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՆԱՄԱԿ ԱՍՏՐԱԽԱՆԻՑ

Կեկեմբերի 30-ին 80.

Կատարելով մեծ ուրախութեամբ ինձ վրա դրված յանձնարարութիւնը երկու տիկինների,

նոջ և հայ աղջկայ պատուով, որ բռնաբարված է մասնագիտական կրթիւթով, երգում եմ հայ երկ-րագործի արօրով և քրտնքով, որոնց վատտակը հարստացրելով է, երգում եմ հայրենիքի սուրբ յիշատակով, որ օտարի լծի տակ ծնւում է, վերջապէս երգում եմ այդ գերեզմանով, որ ամփոփում է ձեր անմեղ մարմինները, ես պիտի վրէժխնդիր լինեմ... պիտի վրէժխնդիր լինեմ չա-րութեան, անարդարութեան և բռնութեան դէմ: Այս բոլորից հանդիսաւոր ուխտ եմ դնում կրե-ւել և մինչև մահ կռուել հայրենիքի ապառու-թեան համար: Այն օրը ձեր ոսկերքը կը հան-դատանան այդ միջին գերեզմանի մէջ, երբ աղա-տութեան շունչը խաղաղ, կենսաբեր ոգւով կը փչէ նրա վրայով:...

Այդ խօսքերից և ոչ մէկը չարտասանեց պա-տանին: Միայն նրա սիրտը անգիտակցաբար լցված էր այդ զգացմունքներով: Հօր և մօր, ազ-գականների և բարեկամների հոգիները նոյն գերեզմանի խորքից ներշնչում էին նրա մէջ այդ մտածութիւնները: Նա այնքան մանուկ չէր, որ զգացած չը լինէր բռնակալ ձեռքի դառն հա-րուածները: Նրա մարմնի վերքերը դեռ ոչ բո-լորովին բուժված էին, իսկ սիրտը լի էր վրէժ-խնդրութեան դառնութեամբ:

Նա վերջին անգամ համբուրեց գերեզմանը և վեր բարձրացաւ:

—Մնաց բարեաւ, սիրելի մայր,—մնաց բա-րեաւ, սիրելի հայր,—մնացե՛ք բարեաւ, սիրելի բարեկամներ, ասաց նա և հեռացաւ:

Ներքինապետի վրանում Սիւրին վարդապետը ըս-պատում էր պատանուն: Դերունի Ամէդը շատ անհանգիստ էր նրա բացակայութեան համար: Այնքան օրեր պատանին ապրում էր նրա վրա-նում, խիստ սակաւ անգամ էր պատահել, որ նա մի ուրիշ տեղ գնացած լինէր: Այժմ ուր պիտի գնացած լինէր: Ոչ ոք չը գիտէր: Ներքինապե-տի ծառաներից ոչ մէկը չէր տեսել նրան վրա-նից դուրս գալու ժամանակ:

Վրանի վարագոյնները իջեցրած էին: Տիկինը

այն է եղիսաբէթ Պօպովի և Օկսինիա Կազաչ-կովի կողմից, ձեր խմբագրութեանը 84 թուրը գումարը հասցնելու համար, որ հաւաքվեցաւ յո-գուտ վանի սովատանջների այդ երկու տիկին-ների ջանքերով, աւելացնում եմ որ ճանաչե-լով մեր քաղաքի հայ հասարակութեան անտար-բերութիւնը դէպի ազգային գործերը, անկարե-ւի է մեծ յարգանքով չը վերաբերվել դէպի պատական երկու տիկինների կատարված գործը: Փօստի ծախսը ես եմ յանձն առել: Ահա նուիրատուների ցուցակը: Մարտա Բոստովանով 10 ռ., Մարգարիտ Ստեփանով 3 ռ., Կատարի-նէ Թաւրիզով 1 ռ., Եղիսաբէթ Մուրադխանով 1 ռ., Աննա Բալանդով 3 ռ., Եղիսաբէթ Սադ-րազով 3 ռ., Մարգարիտ Բոստովանով 7 ռ., Մանուշակ Սունդուկով 5 ռ., Օսանա Ազանով 2 ռ., Աննա Սունդուկով 2 ռ., Մարիամ Ասա-տուրով 3 ռ., Օկսինիա Գալուստով 1 ռ., Մէլա-նիա Մալաֆէեւ 3 ռ., Եղիսաբէթ Աթանասով 2 ռ., Աննա Մէլքունով 1 ռ., Օկսինիա Մէլքու-նով 1 ռ.: Անյայտ 1 ռ., Եղիսաբէթ Կիրէեւ 1 ռ., Սարա Պօպով 1 ռ., Անյայտ 50 կօպ., Մէ-լանիա Սոլովիով 50 կ., Անյայտ 1 ռ., Մարիամ Աթաբէկով 5 ռ., Մանուշակ Պօպանով 3 ռ., Սուսանա Աբարով 1 ռ., Մարգարիտ Չալարով 1 ռ., Ոսկի Ֆաբրիկանով 1 ռ., Թագուհի Ֆա-բրիկանով 1 ռ., Եղիսաբէթ Իւզրաշեւ 1 ռ., Անյայտ 3 ռ., Աննա Բասինջազով 1 ռ., Ան-յայտ 3 ռ., Յովհաննէս Մասունով 10 ռ., Ուս-տինա Յարութիւնով 1 թուր: Ընդամենը 84 թուր:

Յովհաննէս Կիտակ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Գ.Ջ.ԱՐԻՑ մեզ հաղորդում են, որ թեմական վերատեսուչ պ. Կանկանեանը հիւանդութեան պատճառով հրաժարական է տուել իր պաշտո-նից:

Մեզ հաղորդում են ՄՕՁԻՕՔԻՑ, որ պ. Գան-ջումանը մտադիր է իր հաշուով կառուցանել մի նոր շէնք տեղային օրիորդաց դպրոցի հա-մար: Յարգելի պարոնը արդէն ստացել է դպրո-ցի, նախնային արխիեպիսկոպից կազմված և նահանգապետից հաստատված, թէ յատակադիրը և թէ նախահալը: Դաքերը հասնում է 17,500 թուրքու: Դպրոցը կունենայ ընդարձակ դահլիճ,

միջնակ նստած էր այնտեղ, իսկ ծերունի ներ-քինապետը կանգնած էր նրա սպասում: Երկու-սի մէջ ևս տիրում էր մի տեսակ լարված լուռ-թիւն: Երկուսն էլ անհանգիստ էին այն մտքով, թէ ինչ եղաւ պատանին: Հեռու, անտառի մէջ թէ ձիւնները, թէ մարդիկը պատրաստ էին, որ նրան պիտի տանէին: Գիշերը անցնում էր. պէտք էր շուտով ճանապարհ ընկնել, որ մինչև լուսա-նալը կարողանային բաւական հեռացած լինել խանի կացած տեղի սահմաններից:

—Ի՞նչ եղաւ, հարցրեց տիկինը անհամբերու-թեամբ:—Ես կասկածում եմ, որ նրա հետ մի վտանգ պատահած լինի:

—Այստեղ ամեն բան կարող է պատահել, տիկին, պատասխանեց ծերունին շուտաւար կեր-պով:—Այստեղ ծիւն էլ իր բոյնի մէջ ապահով չէ:

Իսկի եղաւ շան հաչիւլ: Ճայնը: Դերունին դուրս գնաց: Մի քանի վայրկեանից յետոյ նա վերադարձաւ ուրախ դեմքով, իր հետ բերելով պատանուն: Բայց վերջինիս գունդափ դէմքը չէր ցոյց տալիս որ և իցէ ուրախութիւն: Խորին տխրութիւնը նկատվում էր նրա խոշոր, սևուրակ աչքերի մէջ: Տիկինը տեսնելով գեղեցիկ, վայել-չահասակ պատանուն, բոլորովին զմայլեցաւ: Նրա քնքայի, սիրող սիրտը լցվեցաւ այն քաղցր զգացմունքով, որ տիրում է հարազատ քրոջ սրտին, երբ նա առաջին անգամ տեսնում է կարօ-տած եղբորը, երկար տարիների անջատմից յետոյ:—«Ո՛րքան սիրուն է, որքան մեծացել է իմ եղբայրը», ասում է նա և փաթաթվում է նրա պարանոցին:

Զգացմունքի այդ տեսակ արտայայտութիւն-ներ տեղի չունեցան: Պատանին տիկնոջ ոչ եղ-բային էր և ոչ ազգականը, այլ մի որդ, հայրն ու մայրը կորցրած տղայ, որ ինքն էլ մի բախ-տով ազատված էր նոյն կրակի բոցերից, որ այ-րեցին նրա ծնողներին: Պատանու այդ վիճակը ազդում էր տիկնոջ մէջ ցաւակցութիւն, մաքուր սիրոյ հետ խառնված:

որը մի և նոյն ժամանակ կը ծառայէ թատրո-նական ներկայացումների համար:

Թիֆլիսի ընտանեկան դպրոցի հայ աշակերտ-ներից մէկը մեզ հաղորդում է. «Չը նայելով, որ մենք կրօնի դաստառ ունենք, չը նայելով, որ նա ուժիկ է ստանում, բայց ահա ամբողջ եր-կու ամիս է, որ աշակերտները նրա երեսը տե-սած չեն, թէ և տէր հայրը ոչինչ պատճառ չու-նէր դասերից յետ ընկնելու: Կառավարութեան դպրոցներում առհասարակ մեր կրօնուսույցների և հայոց լեզուի ուսուցիչների անփութութիւնը դէպի իրանց յանձն առած պարտականութիւն-ները աւելի ևս չարժու են հայ աշակերտների արհամարհանքը դէպի իրանց մայրենի լեզուն և դէպի իրանց կրօնը, քան թէ մի ուրիշ պատ-ճառ:»

Լսում ենք, որ Սուրբ Սարգսի եկեղեցում նոյնպէս գողեր են մտել: Թէև այդ երկու շա-բաթվայ մէջ մի քանի եկեղեցիներ կողոպտվե-ցան, բայց դարձեալ մեր եկեղեցիների երէցփո-խանները չեն մտածում եկեղեցիները օրինաւոր պահպանութեան տակ դնելու և թողել են ձե-լունի մղդինների հակողութեանը: Ի՞նչ երաշ-խաւորութիւն կայ, որ այդ աւազակները ըն-տանի գողեր չեն:

«Кавказский Курьер» լրագիրը հաղորդում է իրրեւ լուր, որ Թիֆլիսի քաղաքային դանձա-րանը վերաքննող յանձնաժողովը մի քանի ան-կարգութիւններ է գտել: 1) Քաղաքային դան-ձարանի ստեղծուելի մէջ, որ կնքած էր աւա-ջուց, փող կար 6,722 ռ. 20 կ., 2) գանձապե-տի չը կնքված սեղանի մէջ գտնվեցաւ 3005 ռ. 3) Թիֆլիսի գանձարանը պահված արկղի մէջ 113,140 ռ. 46 կ., և Թիֆլիսի առեւտրական բանկի մէջ 85,876 ռ. 44 կ.: Թէ արդեօք այս-քան դրամ պէտք է լինէր գանձարանի մէջ, այդ կերպով հաշուապահական թղթերից: Յանձնաժո-ղովը դեռ չէ քննել այդ թղթերը, այլ բաւա-կանացի է նայելով գանձարանական օրագիրը, որ կազմված է գ ա ն ձ ա բ ա ն ը կ ն ք ե լ ու ը ց յ և տ ո յ ի Մի և նոյն ժամանակ փողի մի մասի տեղ ներկայացրել է գանազան անձանց մի մեծ ցուցակ, որոնք գանազան ժամանակներում ըս-տացել են մօտ 18,000 ռ.: Այդ փողերը տուած են վարչութեան մէջ ծառայողներին: Երևում է, որ մի անձին տուած է 750 ռ., միւսին 720 ռ.,

—Ի՞նչպէս է անունը, հարցրեց նա, դառնա-լով դէպի ներքինապետը:

—Դաւիթ ձեր ծառայ, պատասխանեց ծերու-նին:

—Դաւիթ, բացականչեց տիկինը խորին ահա-ճութեամբ, կարծես ափսոսելով, որ մի այդպի-սի գեղեցիկ, անարատ պատանին կրում էր իր չարագործ հօր անունը:

Բայց մանկահասակ Դաւիթը մնացել էր բո-լորովին զարմացած, ամօթխածութեանից չը դի-տէր ինչ անել, երբ նկատում էր՝ մի նայելի, չքեղ կերպով հանված կին նրա վրա ուշադրու-թիւն էր դարձնում: Այդ կինը, անտարակոյս, խանի հարեմներից մէկը պէտք է լինէր: Բայց միջին պարսիկ կնոջ մէջ կարող էին լինել այն աստիճան քնքայի զգացմունքներ դէպի մի ան-բախտ հայ պատանի:—Այդպէս էր մտածում նա, երբ ծերունի ներքինապետը ասաց նրան, թէ տիկինը քրիստոնեայ է, և յայտնեց նրա ում աղջկի լինելը:

Կարծես, մի սուր ցցեցին պատանու սրտի մէջ. նա լռեց այն մարդու անունը, որ իր հօր, իր մօր, իր ազգականների դահլիճն էր, իսկ այդ նազելի կինը—նրա աղջկը: Տիկնոջ բոլոր ար-ժանաւորութիւնները, որ այնքան յարգելի էին երևում նրա աչքում, իսկոյն կորցրին իրանց նը-վառակութիւնը: Պատանին այժմ նայում էր նրա վրա, որպէս մի թշնամու վրա, որին պատրաստ էր պատառուտել: Նա երեսը շուռ տուեց և կամենում էր դուրս գալ վրանից:

—Հասկանում եմ թո՛ւրքար վրդովմունքը, աղնւ պատանի, ասաց տիկինը, նրա ձեռքից բռնելով:—Բայց անբախտ աղջկը ինչո՞ւ է յան-ցաւոր, որ քաւէ չարագործ հօր մեղքը... Ես հաւատում եմ Աստուծոյ արդարադատութեանը, և յայտ ունեմ, որ այդ բոլոր չարքներին հատու-ցում կը լինի: Նեղեղանիւր կը վայելն ազատու-թիւն, իսկ նեղիչները ստիպելի դատապարտու-թիւն... —Ո՛ր աշխարհում, հարցրեց պատանին, դեռ

երրորդին 660 ռ., չորրորդին 570 ռ. և այն և առանց մուրհակների կամ ստորագրութեան, Բացի այդ յայտնվեցաւ, որ քաղաքային դան-ձարանը երբեք չէ ենթարկվել յանկարծակի քն-նութեան, իսկ անցեալ 1880 թ. նոյեմբերից ամսական սովորական քննութիւններ էլ չեն ե-ղել:

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԳԼԻՍ

Լրագիրները հաղորդում են հետեւալ տեղեկութիւնները: Յունվարի 31-ին ըսկս-ված համայնքների ժողովի նիստը տեւեց մինչև փետրվարի 2-ի առաւօտուն 9 ժա-մը: Այս ժամանակ ժողովը չափազանց ան-կարգ տեսք ունէր. յատակի վրա թղթերի և նամակների փաթեթներ էին թափված, իրանդական պատգամաւորների նստարան-ների վրա ածված էին լրագրական յօդուած-ներ և այլ նիւթեր, որոնց նրանք գործ էին ածում վիճաբանութիւն-ները երկարացնելու համար: Ժողովի մէջ հազիւ 40 անդամ էր գտնվում: Ժամի 9-ին եկաւ Գլխաւոր, որին ծափահարութիւն-ներով ողջունեցին: Այդ ժամանակ խօսում էր իրանդական պատգամաւոր Բիզգեր, որ հաւատացնում էր, թէ Իրլանդիայի մէջ կատարված անկարգութիւնները չափազան-ցեցրած են: Ժամի 9-ին ներկայացաւ ժո-ղովի սպիկեր և տեսնելով, որ խօսողը չա-փազանց երկարացնում է իր ճառը, յայտնեց, որ այլ ևս թոյլ չի տայ շարունակել վիճա-բանութիւնները: Այդ ժամանակ պատգա-մաւորները նորից եկան և դահլիճը լցվե-ցաւ: Սպիկեր դիմեց ժողովին հետեւալ ճառով: «Իրլանդիայի մէջ անձնականութիւ-նը և գոյքը պահպանելու մասին առա-ջարկութեան օրակարգից դուրս քննելու հարցը արդէն 5 օր է, ինչ վիճաբանվում է և այժմեան նիստը 40 ժամ է շարունակվում:

ոչ բոլորովին հանգստացած լինելով իր վրդով-մունքից:

—Այս աշխարհում, պատասխանեց տիկինը մարգարէական եղանակով:—Գառնութեան բա-ժակը մինչև բերանը լցված է... մի կաթիլ ևս, —ահա նա կը թափվի... —

—Հաւատում եմ ձեր գուշակութեանը, տիկին, պատասխանեց պատանին ուղեորութեամբ, և բռնելով նրա աչքը, սեղմեց իր չրթուքի վրա:—Գուցէ կրկնում էք մի և նոյն խօսքերը, որ մի քանի րոպէ առաջ ես լսեցի իմ անբախտ ծնող-ների գերեզմանից: Այնտեղից մի ձայն նոյնպէս ասում էր, թէ «դառնութեանը բաժակը լցված է»... Ես լսեցի կոշող ձայնը և ուխտեցի մինչև մահ կռուել անարդարութեան դէմ:

Եւ իրաւ, պատանուն այնպէս էր թուում, որ այդ խօսքերը նա առաջին անգամ չէր լսում, թէ նա լսեց այն ժամանակ, երբ ինքը հոգեկան դառն խռովութեան մէջ, ընկած ծնողներին հո-ղաբարարանի վրա, տխուր և ցաւալի կերպով արտասուք էր թափում: Այժմ նոյնը լսում էր բարեխիտ կնոջ բերանից:

Դերունի ներքինապետը ակնարկեց, թէ պա-տանին ուշանում է, թէ ժամանակ է ուղեորվե-լու: Բայց տիկինը բոլորովին յափշտակված էր նրա խօսքերով: Եւս ուխտեցի մինչև մահ կռուել անարդարութեան դէմ... Ի՞նչն էր ներշնչել այդ վրէժխնդրական զգացմունքը նրա մանուկ սրտի մէջ, ծնողների ցաւալի մահը, թէ ընդհանուր ժողովրդի անբախտ դրութիւնը: Այդ միտքը սաստիկ հետաքրքրում էր վտառի տիկնոջը: Նա ցանկանում էր խօսել, երկար խօսել վաղա-հաս ցաւերով տանջված այդ պատանու հետ: Գանկանում էր շօշափել նրա կտրած սրտի բո-լոր թաղված վերքերը, բայց ներքինապետը դարձեալ շտապեցրեց, թէ ժամանակը անցնում է, թէ պէտք է շուտով ճանապարհ դնել նրան:

—Բո՛ւ ուխտը՝ կռուել անարդարութեան դէմ, ասաց տիկինը բռնելով պատանու ձեռքը:— պէտք է լինի ամեն մի հայ մարդու ուխտը, որ